

در املاي فارسي واژه‌هاي اهميت دارد كه:

- ۱- عربي رايج در فارسي باشد.
  - ۲- در خود يك يا چند حرف از حروف شش گانه زير را داشته باشد:
    - الف) «ء» و «ع» (ائتلا - اعتلا)
    - ب) «ت» و «ط» (حيات - حيات)
    - پ) «ث» و «س» و «ص» (ثور - سور - صور)
    - ت) «ح» و «ه» (حجر - هجر)
    - ث) «ذ» و «ز» و «ض» و «ظ» (ذلت - زلت - ضلت - ظلت)
    - ج) «غ» و «ق» (غالب - قالب)
- به سخني ديگر، واژه‌هاي داراي اهميت املايي است كه مي‌تواند صدائي واحد با چند شكل نوشتاري (مكتوب) داشته باشد. پس هنگام نوشتن املا، بايد شكل درست واژه‌ها را برگزينيم.

چند نکته درباره پیوسته یا جدانویسی واژه‌ها

موارد زیر، جدا یا گسسته نوشته می‌شوند:

۱. «را» نشانه مفعول (کسی را)
۲. «ای» نشانه منادا (ای خدا)
۳. «می» مضارع اخباری (می‌رود) و گذشته استمراری (می‌رفت)
۴. «این و آن» جدا از جزء و واژه پس از خود (این کار)
مگر در واژه‌های: آنچه، آنکه، اینکه، اینجا، آنجا، وانگهی
۵. «چه» جدا از واژه پس از خود (چه کاری)
مگر در واژه‌های: چرا، چگونه، چقدر، چطور
۶. «تر - ترین» جدا از واژه پیش از خود (جالب‌تر - جالب‌ترین)
مگر در واژه‌های: بهتر - مهتر - کهتر - بیشتر - کمتر
۷. «بی» جدا از واژه پس از خود مگر در (بیهوده - بینوا - بیچاره)
۸. «هیچ» همیشه جدا نوشته می‌شود. (هیچ‌کس)

کسرهٔ اضافه:

نشانهٔ کسره (ـِ) در خط آورده نمی‌شود: راه درست - دانش نوین
واژه‌هایی مانند «پرتو - رهرو - جلو» در حالت مضاف، گاهی با صامت
میانجی «ی» می‌آید: پرتوی آفتاب و گاهی بدون آن: پرتو آفتاب. آوردن یا
نیاوردن «ی» به تلفظ بستگی دارد.
برای واژه‌های مختوم به «ه» غیر ملفوظ در حالت مضاف از نشانهٔ «ء»
کمک می‌گیریم. (خانهٔ من - نامهٔ او)
«ی» در واژه‌های (عیسی - موسی - کبری و ...) در اضافه به واژهٔ پس از
خود به الف تبدیل می‌شود: عیسای مسیح - موسای کلیم

همزه (ء):

اگر حرف پیش از همزه میانی، مفتوح (ـَ) باشد، روی کرسی «ا» نوشته می‌شود:
رأفت - تأسف - شأن

اگر حرف پیش از همزه میانی، مضموم (ـُ) باشد، روی کرسی «و» نوشته می‌شود:
رؤیا - مؤسسه

اگر حرف پیش از همزه، ساکن (ـِ) یا یکی از مصوت‌های بلند «ا - و - ی» باشد، بدون کرسی نوشته می‌شود: جزء - شیء - ماء و ...

واژه‌هایی مانند (املاء - انشاء - اعضاء - ابتداء - شهداء و ...) را در زبان فارسی این‌گونه می‌نویسیم: املا - انشا - اعضا - ابتدا - شهدا

«ب»، «ن»، «م»:

در هنگام افزودن این‌ها بر سر فعل‌هایی که با (أ - أُ) آغاز می‌شوند، الف را حذف می‌کنیم و به جای آن «پ» میانجی می‌آوریم: بینداز - نیفتاد - میفکن

«ستایش»:

سرآغاز - هست کن - اساس هستی - قصه ناموده - عنایت الهی - ظلمت
نظامی گنجهای - نیفتیم - دستاویز - توفیق - خواجه عبدالله انصاری

«درس یک، زنگ آفرینش»:

فروغ روی حق - محمود شبستری - حرم - ابد - دل تنگ - افق -
گلدسته - زائر - غوغا - زنجره - ذره ذره - غلتید - فارغ - پیغمبر -
گنبد - انگار - رهسپار - برخاست

«حکایت اندرز پدر»:

ایام طفولیت - متعبد - شبخیز - رحمه الله علیه - مصحف عزیز - طایفه -
دوگانه‌ای بگزارد - خواب غفلت - در پوستین خلق

«درس دوم، چشمه معرفت»:

چشمه معرفت - خستگی ناپذیر - غرق فهمیدن - درس بزرگ طبیعت
آبهای زلال - عظمت و شکوه - پاهای برهنه - لحظه های یقین -
جاذبه خالق - نظر هوشیار - ساقه های سرسبز - سبزه های معصوم
کنجاوی - فرا گرفتن - به ویژه - غرقه شکوه - رگ های خشکیده -
آشنایی دیرینه - ذرت ها - طبیعت - برافراشته - بوته های نوزاد -
وداع - نقطه دید

«درس سوم، نسل آینده‌ساز»:

بحمدالله - پشتوانه - برخوردار - هوشمندانه - برافراشته - نظام اسلامی

شعور - مؤمنانه - استعداد - صلح و پاکدامنی - دریافتن - نقطه مرکزی

پارسایی و صداقت - متخصصان - همت و غیرت - رئیس جمهور -

معظم - استحکامات - حفظ - ارزش‌های والا - مایه افتخار - مقتدر -

متعال - رستگاری - فرصت - پاکدامنی‌شان - شکوهمند

«درس چهارم، با بهاری که می‌رسد از راه»:

شور و شوق - وابستگی و استقلال - حسرت - کم‌حوصلگی - بیهوده -

زالال - فراز و فرود - تأمل - تفکر - بصیرت - آراستگی - رؤیا - تصاویر

زیبا - خطّ خوش - لذّت زندگی - نیازها و علایق - مطالب آموختنی

«درس ششم، قلب کوچکم را به چه کسی بدهم؟»:

اذیت - چه طور - واقعاً - حقش - مهمان‌خانه - گنجشک -

تصمیم - نصف قلب - خوش اخلق - فوراً - ولو - گله‌ای - نصفه

خالی - قوم و خویش - سعی - صندوق - تقصیر - باقی گذاشتم

عجیب - مربوط - ببخشم - کوچه و محله - دریا‌های کثیف - به

شرطی که - معلوم نیست

«درس هفتم، علم زندگانی»:

زندگانی - شوق - جرئت - شاخسار - گذشت - نمود - وحشت

سست - خستگی - عجز - دشوار - برزن حدیث - آموخت -

محکم - نگهبان - آسودگی - سرپنجه - لحظه - دمساز - بی بن

سعی - فتنه

«درس هشتم، زندگی همین لحظه‌هاست»:

صرف وقت - دقایق تلف شده - قرن‌های طولانی - ناراحت - در

اثنا‌ی زندگی - سفر حقیقی - غفلت - موفق - قسمت اعظم -

فرصت - گذراندن - اضطراب - مقصود - اوقات - مصاحبه -

مصرف - غصّه - حیرت - تجاوز - قبور - تأمل - عبرت -

نهج‌البلاغه - خوش‌گذرانی

«درس نهم، نصیحت امام»:

- احساس بیزاری - تنفر - اخلاص - همّت بلند - ترقّی در علم -
- تلخ‌ترین خاطرات - حلّ مسائل ریاضی - حجره‌ای ساده - دقایقی
- طولانی - شیفته طبیعت - ضریح - عطش مطالعه - گلیم کهنه -

محبت‌آمیز

«درس دهم، کلاس ادبیات»:

- نظام وفا - کنجکاوی - مشغول خواندن - کوشا - اشعار -
- دستپاچگی - مراقبت - قطعه - چمیدن - تحسین - نوابغ - فراغت
- طاقت - پژوهش - پرفسور - شکوفایی - مشتاقان - رهگذران -
- ابوذر - قرائت - مشاعرہ - هم سن و سال - صدای دل نواز - برمی خیزد
- قدم های شمرده - جاذبه های شعر - یادآوری خاطرات - زنده دلان -
- ملک وجود - روحیہ رزمندگان

«درس یازدهم، عهد و پیمان»:

- متواضع و صمیمی - دقیق - منظم - رئیس جمهور - زنگ تفریح -
- قطع - عهد - حدّ توان - غیبت - دروغ - قول - وفا - مؤظف -
- وظیفه - تکلیف تعیین - حرم مطهر - صحن - موج جمعیت - عرق
- کردن - وضع - کیومرث صابری - خصلت - عوض کردن - گرمای
- محبت - مصطفی چمران - گذشت زمان - هجوم باد - اصلاً - نیازمند
- اطراف - کمک خواستن - غلتیدن - احساس آرامش

«درس دوازدهم، خدمات متقابل اسلام و ایران»:

- متعلق - خاصّی - معانی لطیف - نشر - به نحو احسن - عرفا - ادبا -
- مظاهر - سند - اقلّیت - موزه - اعم از - خالصانه - صمیمیت -
- مورّخ - فیلسوف - ملا صدرا - خواجه نصیرالدین توسی - ابوریحان -
- اختصاص - مقتدا - مشعل دار - عمده - ظهور - ثمر - عرفان -
- حافظ - نظامی - مثنوی - ذوق - موفقیت - تکلم

«درس سیزدهم، اسوۀ نیکو»:

- صلی الله علیه و آله و سلم - عطوفت - برمی خاست - محزون -
- رأفت - آنس بن مالک - گشاده رو - حدّ لزوم - دادخواهی - حریم -
- دشنام - عالمیان - ظلال - اعتدال - عیسی - موسی -

محمد بن عبدالله (ص)

«درس چهاردهم، امام خمینی»:

- سلام الله عليها - مصطفى - مزدوران خان - حوزه علمیه - تأسيس -
  - نظم - جذاب - آيت الله - اعتصاب - نهضت - عبدالکریم حائری -
  - استعمارگر - تأليف - واژگون - میراث - غافل - نظام شاهنشاهی -
  - پایه گذاری - مرجعیت - آيت الله العظمی بروجردی - اعتراض - حمایت
- به طور مرموزی - وطن

«درس شانزدهم، آدم آهنی و شاپرک»:

نمایشگاه - جذاب‌ترین - بازوان - تروم - اصلاً - مربای زردآلو - طراحی

شب‌پره - بلوط - متأسفانه - تحسین - غلطی - رئیس - وضعیت -

مطمئنم - غرّش - مؤدبانه - مرتّباً - تگّهای - زمزمه - پرت - رایحه -

داستان‌های نمادین - بلعیدن - بلافاصله - مراقبت - اظهار نظر

«درس هفدهم، ما می توانیم»:

بازنشستگی - فرصت - عنوان - تسهیلات - فراهم - اوراقی - ضربه -
تقسیم - نصف - سماجت - شدت - مشت - الن - دونا - جملات
مثبت - عاقبت - سراغ - بغلش - بالاخره - انتها - حداقل - متأسفانه
حضور - ابدی‌اش - قرین - ترحیم - تدفین - شکوهمند